

От представените в предишния параграф резултати се вижда, че макар и средният бал на изследваните ученици в теста за разбиране при четене да се приближава до максималния, ромските ученици имат значително по-ниски резултати. Разликата в някои случаи дори е драматична. Например в селото ромите от втори клас се приближават до нулевата точка на разбиране. Не по-добър е резултатът и на третокласниците роми в същото село. В градовете картината е много по-добра. Като се вземе предвид, че разбирането при четене е ключово за успешното обучение, то може да се определи като една от основните причини за изоставане на ромските деца и по другите учебни дисциплини, за ниската им мотивация да учат и за загуба на перспектива в тяхното образование.

2.2. Експеримент с влашки деца

По същата методика бе проведен експеримент с 30 влашки деца от началния училищен етап от с. Покрайна, обл. Видинска.

Ще анализираме получените резултати и ще ги съпоставим с фактора *клас*. Факторите *населено място* и *майчин език* в случая не играят роля, защото изследваните деца са само от едно населено място. Получените резултати по фактора *клас* ще бъдат сравнени с тези на ромските деца.

Резултатите са подложени на еднофакторен дисперсионен анализ по независимия фактор *клас*. Нашето очакването беше, че с преминаването в по-горен клас четивната техника по български език на влашките деца ще се подобрява. Като сравним резултатите на влашката група с резултатите на ромската и българската група, получаваме следните резултати.

Децата с български език като майчин имат най-висок бал, т.е. най-добро разбиране на текста, който четат. Децата с влашки произход имат най-нисък бал, т.е. най-слабо разбират това, което четат.

Ако проследим резултатите по класове, ще забележим, че с нарастването на класа расте и разбирането на текста, който се чете, и това е добър показател.

В четвърти клас децата допускат най-малко грешки, т.е. по-добре разбират това, което четат. Като цяло влашката група следва тенденцията на ромската група, при която също с нарастването на класа расте разбирането при четене. Но явно факторът *населено място* (село) играе важна роля и при влашките деца, защото